

Dosarul nr. 3ra-769/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – M. Gandrabur
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol

ÎNCHEIERE

12 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Afacerilor Interne,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Sorocova împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 06 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel declarată de către Ministerul Afacerilor Interne și s-a menținut hotărârea din 19 septembrie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 19 octombrie 2018 Maria Sorocova a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Ministerului Afacerilor Interne, prin care a solicitat anularea deciziei Comisiei Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 8/6-5-S-263/18 din 10.09.2018 și obligarea eliberării certificatului de reabilitare.

În motivarea cererii de chemare în judecată Maria Sorocova a menționat că prin decizia contestată s-a refuzat reabilitarea ei în pofida faptului că este victimă a represiunilor politice și a fost născută la data de 27.07.1955 în regiunea Bureatia, unde în anul 1949 a fost deportat tatăl dânzei, Nicolai Droganov, reabilitat prin decizia nr. 115 din 10.04.1989.

Consideră că decizia emisă de Comisia Ministerului Afacerilor Interne este ilegală în fond și emisă contrar prevederilor legii.

Prin hotărârea din 19 septembrie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de către Maria Sorocova. S-a anulat decizia Comisiei Ministerului Afacerilor Interne pentru reabilitatea victimelor represiunilor politice nr. 8/6-5-S-263/18 din 10.09.2018, prin care s-a refuzat în reabilitarea Mariei Sorocova. S-a obligat Ministerul Afacerilor Interne să elibereze certificat de reabilitare pe numele Mariei Sorocova, cod personal XXXXX. (f.d. 45, 48-56)

Prin decizia din 06 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne și s-a menținut hotărârea din 19 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 82, 83-91)

Instanțele în motivarea soluției sale au reținut că din relația părinților Anna Nicolai Droganova și Nicolai Mihail Droganov, la data de 27.07.1955 s-a născut Maria Droganova (Sorocova). Tatăl reclamantei, Nicolai Mihail Droganov la data de 09.08.1993 a fost reabilitat urmare a deportării în regiunea Bureatia, perioada 06 iulie 1949 - 26 iunie 1958.

Suportul probator administrat la caz atestă că Maria Sorocova este victimă a represiunii politice și se încadrează la dispoziția art. 2 din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, deoarece dânsa este membra familiei persoanei supusă represiunii politice Nicolai Mihail Droganov. Norma abordată menționează că, copilul născut în locul de represiune este membrul familiei persoanei supusă represiunii și nicidecum nu condiționează în acest sens existența unei căsătorii oficiale între părinți. Legea nu definește sintagma de „familie separată” și nu face distincție între copiii din familie separată și neseperată, or, în contextul Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice este inadmisibil ca copilul născut dintr-o relație neoficializată să fie tratat discriminatoriu în raport cu copilul născut dintr-o relație de căsătorie oficializată.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 22 iunie 2020 Ministerul Afacerilor Interne, a depus recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 06 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 19 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a respinge acțiunea depusă de către Maria Sorocova. (f.d. 97-98)

În motivarea recursului reprezentantul recurentului a invocat că nu este de acord cu hotărârile instanțelor ierarhic inferioare, iar în motivarea dezacordului a reiterat motivele invocate în instanța de fond și în cererea de apel.

La 13 iulie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat Mariei Sorocova copia recursului declarat de către Ministerul Afacerilor Interne împotriva deciziei din 06 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 104)

Completul specializat relevă că Maria Sorocova a recepționat copia recursului expediat, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului. (f.d. 106)

La 10 august 2018 Maria Sorocova a depus referință, solicitând de a declara recursul depus de către Ministerul Afacerilor Interne împotriva deciziei din 06 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 19 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani inadmisibil.

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs și în referință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ, se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Instanța de apel a pronunțat decizia la data de 06 martie 2020.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de apel a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei motivate, care la data de 22 mai 2020 a fost recepționată de către Ministerul Afacerilor Interne, ori fiind expediată la poșta electronică a autorității publice se consideră a fi recepționată.

Ministerul Afacerilor Interne a depus recursul la 22 iunie 2020. Astfel, obligația de contestare în termen a fost îndeplinită.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă

caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise a Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38 și Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective și trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurent este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Ministerul Afacerilor Interne se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Maria Ghervas